

ЕТНОКУЛЬТУРНА ОРНАМЕНТАЛІСТИКА РОМАНУ ЛЬЮІС ЕРДРІЧ “LOVEMEDICINE”: ЛІНГВОСЕМІОТИЧНИЙ АСПЕКТ

Варчук Л. В.,
аспірантка КНЛУ

Постановка проблеми. Із багатьох концептуально значущих сфер поетики художнього тексту питання своєрідності наративної організації його прозового різновиду все більше привертає увагу вітчизняних і зарубіжних дослідників (U. Margulin, W. Schmid, D. Shen, M.-L. Ryan, I. Бехта, О. Ткачук та ін.). Базуючись на фундаментальних працях зазначених учених, ми ставимо за **мету** виявлення та класифікацію тих етномаркованих лінгвосеміотичних засобів роману Льюїс Ердріч “Love Medicine”, які створюють його етнокультурний орнаменталізм.

Виклад основного матеріалу дослідження. Орнаменталізм (термін, який почав своє життя в мистецтві к. ХІХ – поч. ХХ ст.) є тим засобом, за допомогою якого різні художні деталі створюють єдине ціле. Техніка орнаменталізму застосовується в мистецтві, архітектурі, дизайні й літературі. У своїй праці “Poetic or Ornamental Prose” (Шмід, 2014) В. Шмід характеризує орнаментальну прозу як таку, що формується у результаті дії поетичних засобів (ритмізація і повтори) на розгортання наративу, унаслідок чого створюється поетизований наратив. Завдяки цьому, орнаментальна проза постає структурованим образом міфу.

Орнаменталізм роману “LoveMedicine” виконує не тільки декоративну функцію, а й втілює естетичну концепцію етнокультурного спрямування завдяки тим лексичним засобам, які актуалізують етнокультурні цінності, мотиви, образи. Роман “LoveMedicine”, як і інші романи сучасної амеріндіанської письменниці Льюїс Ердріч, пропагує світорозуміння й світобачення автохтонного населення. Етнокультурний фон або орнамент роману формується за допомогою лексичних індексів та маркерів, які відтворюють у сучасному художньому тексті міфологію (Волкова, 2016) традицію висвітлення етнокультурних реалій та цінностей, втілення в словесних образах тих символів, які мають етнокультурне значення. Схильність до орнаменталістики в творах амеріндіанських письменників взагалі, Л. Ердріч зокрема, бере свій початок від текстів міфів і легенд автохтонного населення, які, як правило, доповнювались невербальними засобами, а саме, образами тварин-символів, рослин-символів, символічних предметів та об’єктів (Волкова, 2016).

Етнокультурний орнаменталізм аналізованого в даній роботі роману створюється як дисперсно (шляхом поодинокого вкраплення в тканину художнього тексту етнонімів, що є лексичними одиницями прямої номінації, а також різними стилістичними засобами), так і конверсивно (включення текстів міфів і легенд до основного повісткування). Етнокультурний орнаменталізм у такий спосіб слугує зв’язком між міфічним і реальним світом, між сакральними об’єктами і об’єктами реального світу, між подіями сакрального і реального,

між оповідачем-носієм етнокультури і оповідачем-представником сучасного американського соціуму.

На основі лінгвoseміотичного аналізу ми виявили та класифікували лексичний матеріал роману, який маркує його етнокультурний орнаменталізм.

Таблиця 1

Лексичні одиниці, що є маркерами етнокультурного орнаменту роману Л. Ердріч "Love Medicine"

Етноніми	Стилістичні засоби		
	Лексико-семантичні	Стилістико-семіологічні	Синтаксично-стилістичні
Назви тварин: RushesBear(p.96) Предмети побуту: ciga swa (p. 32). Сакральні назви: Akiwenzii (p. 34). Нумерологічні назви: 12 children (p. 18). Назви кольорів: Outfit was navy blue and Eli's was olive green ; Stones always painted white or blue were flaking back gray (p.18)	Гіпербола: onemillion of the heat (p.57). Літота: Sky is just about the size of my ignorance (p. 26). Метафора: My back was a wall of singing flame (p. 56). Метонімія: He had his mother's long slim legs...(p. 17).	Оксюморон: Dead snow (p. 10). Порівняння: ...pale as birch (p. 64). ...her face of a starved rat (p. 60).	Еліпсис: Her defeat. Her sons. Living lights (p.37). Полісиндетон: ...loaded with papers, with notices and titles and his treasured newspapers (p.70). Анафора: <i>I ran away</i> from the gaverment school. <i>I ran away</i> so often that...(p.68). Інверсія: <i>Have you met any marriageable boys...?</i> (p.14).

Перспективою нашої подальшої роботи є розробка принципів конструювання семіотичних моделей етнокультурного наративу в текстах сучасних англомовних письменників амеріндіанського походження.

ЛІТЕРАТУРА

1. Волкова, С. В. (2016). *Міфолорний простір англомовних амеріндіанських художніх текстів: когнітивно-семіотичний і наративний аспекти*. (Авт. дис. докт. філол. наук). Київський національний лінгвістичний університет, Київ.
2. Erdrich, L. (2009). *Love Medicine*. New York/London: Harper/Perennial.
3. Peter, H., Jan, Ch. M., John, P., Wolf, S. (2014). *Handbook of Narratology*. (V 1.). Berlin □ Boston: De Gruyter.
4. Richard, E., Alfonso, O. (1984). *American Indian Myths and Legends*. New York: Pantheon Books.
5. Schmid, W. (2010). *Narratology: an introduction*. Berlin/ New York: De Gruyter.